

ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН УНИВЕРСИТЕТ

Утвърждавам, (п)
проф. д-р инж. Сеня Терзиева-Желязкова
Ректор

**ПРАВИЛНИК
ЗА ПРИЗНАВАНЕ НА ПРИДОБИТО ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ И ЗАВЪРШЕНИ
ПЕРИОДИ НА ОБУЧЕНИЕ В
ЧУЖДЕСТРАННИ ВИСШИ УЧИЛИЩА, КАКТО И ПРИЗНАВАНЕ НА
ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР”, ПРИДОБИТА В ДРУГИ
ЧУЖДЕСТРАННИ ВИСШИ УЧИЛИЩА И НАУЧНИ ОРГАНИЗАЦИИ**

София, 2021

РАЗДЕЛ I

Общи положения

Чл.1. (1) С този Правилник се определят условията и реда за признаване от страна на Химикотехнологичен и металургичен университет (ХТМУ) на придобито висше образование и завършени периоди на обучение, както и признаване на образователна и научна степен „доктор”, придобита в чуждестранни висши училища и научни организации.

(2) Признаването се осъществява в съответствие със Закона за висшето образование, Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища, Правилника за учебната дейност и Правилника за прием и обучение на докторанти в ХТМУ.

Чл.2. Право на признаване на придобито висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“ и образователна и научна степен „доктор“, както и на завършени периоди на обучение имат български граждани, чужди граждани и чужденци с предоставена международна закрила, които са се обучавали във висши училища и научни организации, създадени и функциониращи по законоустановения ред в страната, в която е придобито висшето образование или са завършени периодите на обучение.

Чл.3. При признаването на придобито висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“ и образователна и научна степен „доктор“ и на завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища, не се допуска дискриминация на основание на възраст, пол, раса, инвалидност, език, религия, политически или други убеждения, национален, етнически или социален произход, принадлежност към национално малцинство, имуществено, родословно или друго състояние или на основата на каквото и да е обстоятелство, което не е свързано с образованието, за което се иска признаване.

Чл.4. (1). Висше образование, придобито в чуждестранно висше училище, на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“, се удостоверява с диплома или с друг аналогичен документ, издаден от образователна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава.

(2) Периодът на обучение като част от програма за висше образование, завършен в чуждестранно висше училище, признато от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава, се удостоверява с академична справка или с друг аналогичен документ.

(3) Придобитата в чужбина степен, съответстваща на образователна и научна степен „доктор“ се удостоверява с диплома или с друг аналогичен документ, издаден от образователна или научна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование и научноизследователската дейност на съответната държава.

РАЗДЕЛ II

Признаване на висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“ и на образователна и научна степен „доктор“ придобити в чуждестранни висши училища и научни организации

Чл.5 Признаването на висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“ и на образователна и научна степен „доктор“, придобити в чуждестранни висши училища и научни организации, се извършва с цел достъп до по-нататъшно обучение в системата на висшето образование, до докторантура както и признаване на образователно и научна степен „доктор“ за заемане на академична длъжност в ХТМУ.

Чл.6. (1) Лицата, желаещи признаване, подават лично или чрез упълномощено лице писмено заявление по образец, утвърден от Ректора, в което се посочва гражданство, дата и място на раждане, към което представят следните документи:

1. За признаване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“:

а) оригинал и копие на дипломата за висше образование или друг аналогичен документ, издаден от образователна институция;

б) оригинал и копие на приложението към дипломата, както и оригинал и копие на европейско дипломно приложение, ако притежават такова;

в) документ, удостоверяващ промяната в имената на заявителя, ако е налице такова;

г) документ за платена административна такса за извършване на процедурата по признаване на висше образование.

2. За признаване на придобитата образователно и научна степен „доктор“:

а) оригинал и копие на диплома за научна степен или друг аналогичен документ, издаден от образователна или научна институция;

б) дисертация и автореферат (на хартиен и електронен носител), в случай че присъждането на степента изисква такива;

в) други документи, имащи отношение към признаването, ако притежават такива;

г) документ, удостоверяващ промяната в имената на заявителя, ако е налице такова;

д) документ за платена административна такса за извършване на процедурата по признаване на придобитата научна степен;

3. За признаване на периоди на обучение:

а) оригинал и копие на академична справка за завършен период на обучение или друг аналогичен документ, издаден от образователна институция;

- б) документ, удостоверяващ промяната в имената на заявителя, ако е налице такава;
- в) документ за платена административна такса за извършване на процедурата по признаване на придобита научна степен.

(2) Документите по ал.1, т.1. букви а и б, т.2, буква а, т.3. „а”, с изключение на европейското дипломно приложение, се легализират, превеждат и заверяват в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени, а при липса на такива разпоредби – по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа и в съответствие с чл. 8, ал. 3 от Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища. Документът, удостоверяващ промяна на имената на заявителя представен на чужд език, трябва да бъде придружен с превод на български език.

(3) Подаването на документи по ал.1 се осъществява лично от заявителя или чрез упълномощено от него лице.

(4) При подаването на заявлението по ал.1 лично заявителят представя документ за самоличност за сверяване на данните. В случаите, когато заявлението се подава от упълномощено лице, то представя пълномощно от заявителя.

(5) Оригиналите на документите се връщат на заявителя или на упълномощено от него лице след приключване на процедурата по признаване на висше образование.

(6) Признаването на дипломите за висше образование на лица, кандидатстващи в ХТМУ за обучение в образователно-квалификационна степен „магистър“ и на образователно и научна степен „доктор“ по междуправителствени спогодби за образователен, културен и научен обмен, ПМС 103/1993 г. и ПМС 228/1997 г, не заплащат административна такса за процедурата по признаване на придобито висше образование.

Чл.7. Академичният съвет определя сумата за административни разходи за процедурите по признаване.

Чл.8. Университетът води регистър на всички подадени заявления с пълна информация на кандидатите, признати дипломи и направени откази.

РАЗДЕЛ III

Процедури по признаване

Чл.9. (1) Ректорът взема решение за признаване на висше образование, придобито в чужбина, с цел продължаване на образованието в ХТМУ въз основа на доклад на експертна комисия (чл.32, ал.1, т.11 от Закона за ВО), назначена с негова заповед в зависимост от областите на висше образование, в които се извършва обучение в университета.

(2) Със заповедта на Ректора по ал.1 се определят числеността, съставът и председателя на комисията.

Чл.10.(1) Проверката за установяване статута на чуждестранните висши училища и автентичността на издадените от тях дипломи по чл. 10, т. 2 от Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища се извършва от НАЦИД в съответствие с чл. 17, ал. 3, т. 1-3 от Наредбата.

(2) При установена легитимност на висшето училище, проверка на автентичността на дипломата на лицата, кандидати за признаване на висше образование, може да се извърши чрез запитване до висшето училище, издало дипломата.

Чл.11.(1) Експертната комисия разглежда представените дипломи за висше образование, съответно за научна степен и другите документи, свързани с признаването им, едновременно с извършване на проверката по чл. 10, т. 2 и чл. 13, т. 1 и т. 2 от Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища за установяване статута на чуждестранните висши училища и автентичността на издадените от тях дипломи.

(2) Експертната комисия има следните функции:

1. анализира представените дипломи и други документи, свързани с признаването им;
2. изисква допълнителна информация или документи от лицето, направило искане за признаване, което следва да ги представи в срок, определен от комисията, но не по-дълъг от един месец считано от датата на съобщаването;
3. отправя искане за допълнителна информация от висшето училище или научната организация, издали дипломата, или от компетентните органи на държавата, в която са придобити висшето образование или научната степен;
4. извършва експертна оценка за съответствието на данните в представените документи за висше образование, придобито в чуждестранни висши училища с държавните изисквания за придобиване на висше образование в Република България;
5. изготвя доклад до Ректора, с представени мотиви, за издаване на заповед относно прекратяване на процедурата по признаване, за признаване или за отказ за признаване, в който може да бъде включена препоръка за възможните мерки, които лицето да предприеме, за да получи признаване на по-късен етап, включително полагане на допълнителни изпити.
6. когато в документите по чл. 4, ал. 1 от Наредбата не е посочена образователната степен, комисията взема решение на коя образователно-квалификационна степен съответства придобитото висше образование съгласно българското законодателство.

Чл. 12.(1) Процедурата по признаване се прекратява в следните случаи:

1. по писмено искане на заявителя или на упълномощеното от него лице;

2. при не представяне на документите по чл.6 в срока, определен от експертната комисия по чл. 11, ал. 2, т. 2.

(2) Процедурата по признаване се прекратява със заповед на Ректора или на упълномощено от него длъжностно лице.

Чл. 13.(1) Не се допуска до разглеждане:

1. представен за признаване документ, който не е диплома или друг аналогичен документ за висше образование или научна степен, съответно академична справка или друг аналогичен документ за период на обучение;
2. представена диплома, издадена от чуждестранно висше училище, признато от компетентен държавен орган на съответната държава по местонахождение на висшето училище, но обучението е проведено в структури на територията на друга държава, които не са открити и не функционират по законоустановения ред;
3. представен за признаване документ, когато се установят съществени различия между данните от документа и държавните изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в Република България;
4. представен за признаване документ, който е издаден от образователна или научна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на висшето образование и научноизследователската дейност в съответната държава, но е присъден без защита на дисертационен труд, в случай че присъждането на научната степен изисква такъв, или не съответства на образователна и научна степен „доктор“;
5. представен документ, удостоверяващ образователна-квалификационна или образователно и научна степен, за който след извършване на проверка се установи, че не е издаден от съответното висше училище или научна организация.
6. документ, отхвърлен при проверката по чл.11 относно статута на чуждестранното висше училище и автентичността на издадената диплома.

(2) В случаите по ал.1 Ректорът уведомява писмено заявителя или упълномощеното от него лице за недопускане до оценяване в комисията на представения за признаване документ.

Чл. 14.(1) Експертната комисия разглежда подаденото заявление и изготвя доклад с решение за признаване в срок до два месеца, считано от датата на представяне на всички необходими документи.

Чл. 15. (1) При признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища се отчитат следните показатели:

1. Начин на прием;
2. Продължителност на обучение;
3. Общ хорариум на изучаваните дисциплини и/или придобити кредити;

4. Съотношение на учебните дисциплини и на техните хорариуми, които осигуряват фундаменталната, специалната и специализиращата подготовка;
5. Съотношение на учебните дисциплини и на техните хорариуми, които осигуряват теоретичната и практическата подготовка;
6. Резултатите от обучението като съвкупност от придобитите знания, умения и компетентности през периода на обучение;
7. Начин на дипломиране.

(2) Експертната комисия изготвя доклад за признаване или за отказ от признаване на представената диплома, извън случаите за прекратяване на процедурата по признаване.

(3) При процедури за признаване на придобитото висше образование и завършени периоди на висше образование в чуждестранни висши училища, в становището се посочва наличието на съответствие, респективно несъответствие на данните от представените документи за проведеното обучение в чуждестранното висше училище с държавните изисквания за придобиване на висше образование в Република България. Становището съдържа конкретни мотиви за признаване или за отказ от признаване при отчитане на показателите по ал.1.

(4) В случаите на отказ комисията може да включи в становището си препоръка за възможните мерки, които лицето да предприеме, за да получи признаване на по-късен етап, включително полагане на допълнителни изпити.

(5) При признаване на диплома или научна степен извън областите на висше образование, по които се извършва обучение в ХТМУ и за които има назначена експертна комисия, могат да се наемат външни експерти.

Чл.16. Членовете на експертните комисии нямат право да разпространяват информация и данни, станали им известни при или по повод на участието им в дейностите по настоящия правилник.

Чл. 17.(1) За признаването се издава документ по образец, утвърден от:

1. Министъра на образованието и науката – в случаите по чл. 5, ал. 3 от Закона за развитието на академичния състав;

2. Ректора – в случаите по чл. 21, ал. 1, т. 13 от Закона за висшето образование.

(2) Документът по ал. 1 или мотивираният отказ за признаване се подписва от Ректора или от упълномощено от него длъжностно лице. В отказа може да се включи препоръка за възможните мерки, които лицето да предприеме, за да получи признаване на по-късен етап, включително полагане на допълнителните изпити.

(3) Признатото висше образование важи само за продължаване на обучението в ХТМУ и не осигурява права, които могат да бъдат ползвани в отношенията с трети страни.

Чл. 18. В 30-дневен срок от датата на вземане на решение по чл. 10, т. 4 от Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища, университетът изпраща в НАЦИД на хартиен и електронен носител информация по образец, утвърден от изпълнителния директор на НАЦИД.

Заключителни разпоредби

§ 1. За всички неуредени случаи в настоящия Правилник се прилагат разпоредбите на Закона за висшето образование, Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

Този правилник е приет на заседание на Академичния съвет проведено на 29.03.2021 г и влиза в сила от деня на неговото приемане.